

PATVIRTINTA

Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Vaivorykštė“
direktoriaus 2023 m. rugsėjo 13 d.
įsakymu Nr. V-115

ŠVIETIMO PAGALBOS VAIKUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos vaikui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Marijampolės vaikų lopšelyje-darželyje „Vaivorykštė“ (toliau lopšelis-darželis) švietimo pagalbos vaikams teikimo tikslus, uždavinius, pagalbos gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimo formas ir būdus, darbuotojų – pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, mokytojų ir vadovų veiklą, susijusią su vaikų socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu bei lygių galimybių sudarymu, leidžiančią didinti ugdymo(si) veiksmingumą.

2. Šis Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017-05-02 įsakymu Nr. V-319 (2020-08-03 įsakymo Nr. V-1129 redakcija), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016-10-02 įsakymu Nr. V-950 (2020-08-03 įsakymo Nr. V-1134 redakcija), Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011-07-08 įsakymu Nr. V-1229 (2020-08-03 įsakymo Nr. V-1130 redakcija), Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017-08-30 įsakymu Nr. V-663 (2020-08-03 įsakymo Nr. V-1134 redakcija), ikimokyklinio ugdymo mokytojo, priešmokyklinio ugdymo mokytojo, logopedo, socialinio pedagogo, psichologo, mokytojo padėjėjo pareigybių aprašais.

II. PAGALBOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI, TEIKIMO PRINCIPAI

3. Švietimo pagalbos tikslai:

3.1. padėti įgyvendinti vaikų teisę į ugdymą;

3.2. užtikrinti veiksmingą vaikų ugdymą(si) lopšelyje-darželyje;

3.3. sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei vaikų saugumui lopšelyje-darželyje.

4. Švietimo pagalbos uždaviniai:

4.1. užtikrinti vaikų saugumą lopšelyje-darželyje;

4.2. sudaryti sąlygas specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymui(si);

4.3. padėti vaikams adaptuotis lopšelyje-darželyje;

4.5. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

5. Švietimo pagalbos teikimo principai:

5.1. lygios galimybės – kiekvienam vaikui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

5.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems vaikams, kuriems jos reikia;

5.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos vaikams teikimo formomis;

5.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

5.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus vaiko problemas;

5.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II. PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR BŪDAI

6. Švietimo pagalbos gavėjai – lopšelio-darželio vaikai, jų tėvai (globėjai), mokytojai, kiti lopšelio - darželio darbuotojai.

7. Švietimo pagalbos teikėjai – mokytojai, logopedas, socialinis pedagogas, psichologas, mokytojo padėjėjas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, lopšelio-darželio vadovai, Marijampolės savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – PPT).

8. Švietimo pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su vaiku (vaikų skatinimas dalyvauti ugdomojoje veikloje; logopedo, socialinio pedagogo pratybos, psichologo ir kitų specialistų pagalba);

9.2. darbas su grupe (grupinės konsultacijos, skirtos ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimui, logopedo pogrupiniai užsiėmimai ir kt.);

9.3. darbas su vaiko šeima (pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymui(si), tėvų (globėjų) ir lopšelio-darželio bendradarbiavimo stiprinimas);

9.4. darbas su lopšelio-darželio bendruomene (saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas, mikroklimato gerinimas);

9.5. darbas su socialiniais partneriais (Marijampolės savivaldybės PPT, Marijampolės savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriumi, policija ir kt., siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą);

9.6. karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės), laikotarpiu švietimo pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį.

10. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

10.1. konsultavimas (vaiko, vaikų grupės, mokytojų, tėvų (globėjų)).

10.2. ugdymo diferencijavimas vaikui ar vaikų grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek ugdymosi problemų turinčių vaikų ugdymui;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, laikytis sveikos gyvensenos reikalavimų;

10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

10.5. alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.6. pagalbos komandos telkimas lopšelyje-darželyje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti iškilusias problemas.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. Švietimo pagalbą teikia lopšelio-darželio darbuotojai pagal funkcijas, pareigybinius aprašus ir direktoriaus įsakymu pavestus darbus.

12. Mokytojai teikia švietimo pagalbą savo grupės vaikams:

11.1. rūpinasi jų asmenybės ugdymu(si) bei branda;

11.2. siekia pažinti vaikų poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdomąją veiklą;

11.3. domisi ir rūpinasi vaikų sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

11.4. suteikia vaikui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

11.5. bendradarbiauja su švietimo pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;

11.6. pritaiko (individualizuoja) ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo bendrąsias programas specialiųjų ugdymo(si) poreikių turinčių vaikų ugdymui(si), atsižvelgdami į vaiko gebėjimus ir galias bei pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

11.7. informuoja tėvus (globėjus) apie iškilusias problemas;

11.8. integruoja pagalbą vaikui į ugdymo(si) procesą, pritaiko ugdymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.

12. Logopedo, psichologo, socialinio pedagogo, mokytojo padėjėjo pagalba vykdoma, tėvų (globėjų) sutikimu, kai lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija suderina švietimo pagalbos gavėjų sąrašą su PPT, patvirtina lopšelio-darželio direktorius.

13. Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija turi teisę kreiptis į Marijampolės savivaldybės pedagoginę psichologinę tarnybą, kai vaiko tėvai (globėjai) atsisako vaiko galių ir sunkumų įvertinimo PPT.

14. Logopedas:

14.1. teikia logopedo pagalbą (tėvams sutikus) ugdymo proceso metu specialiųjų pratybų forma (individualios, pogrupinės pratybos), atsižvelgiant į kiekvieno vaiko gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymosi ypatumus.

14.2. bendradarbiaudamas su pedagogais, tėvais (globėjais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, numato ugdymo tikslus ir uždavinius bei jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius vaikų poreikius bei galimybes ir juos taiko;

14.3. tiria vaikų kalbą, nustato kalbos sutrikimų pobūdį;

14.4. planuoja veiklą kalbos sutrikimams šalinti, numato vaikų kalbos ir kalbėjimo korekcijos kryptis;

14.5. teikia metodinę pagalbą mokytojams, tėvams (globėjams).

15. Socialinis pedagogas:

15.1. koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą lopšelyje-darželyje ir pats ją teikia;

15.2. vertina ir sprendžia problemas, susijusias su įvairiais vaikams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo);

15.3. bendradarbiauja su grupių mokytojais, kitais specialistais, lopšelio-darželio administracija sprendžiant vaikų socialines - pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

15.4. teikia pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdant savo vaiką (padeda geriau suprasti jo

socialinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

15.5. vykdo prevencinę veiklą siekiant užtikrinti vaikui saugią aplinką bei asmeninių ir bendrųjų kompetencijų ugdymą(si), taikant tikslingas priemones ir būdus;

15.6. esant poreikiui teikia informaciją apie intervencines programas lopšelio-darželio bendruomenei;

15.7. bendradarbiauja su socialinę pagalbą teikiančiomis tarnybomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, sveikatos priežiūros, teisėtvarkos institucijomis, kitais asmenimis.

16. Psichologas:

16.1. stiprina vaikų psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą;

16.2. skatina saugios ir palankios ugdymui(si) aplinkos kūrimą lopšelyje-darželyje;

16.3. bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais, nustatydamas vaiko psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas spręsti;

16.4. konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) ir mokytojus ugdymo(si) klausimais.

17. Mokytojo padėjėjas:

17.1. padeda vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam vaikui ar/ir vaikų grupei atlikti su ugdymusi, savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas;

17.2. padeda orientotis aplinkoje, judėti, tinkamai naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis, teikia pagalbą atliekant mokytojo skirtas užduotis.

18. Sveikatos priežiūros specialistas:

18.1. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą bendruomenei;

18.2. inicijuoja lopšelio-darželio sveikatinimo projektų (programų) rengimą bei dalyvauja juos įgyvendinant;

18.3. teikia pagalbą vaikams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

18.4. dalyvauja skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą.

19. Vaiko gerovės komisija:

19.1. organizuoja ir koordinuoja saugios ir palankios vaiko ugdymui(si) aplinkos kūrimą, prevencinį darbą, ugdymo(si), švietimo ir kitos pagalbos teikimą vaikams, tariausi su tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais dėl jos turinio, teikimo formos ir būdų;

19.2. organizuoja ugdymo(si) programų, planų pritaikymą, individualizavimą vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gavus tėvų sutikimą, atlieka vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

20. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui:
- 20.1. gavęs informaciją iš mokytojų, suburdamas reikalingų specialistų komandą, operatyviai sprendžia problemą;
  - 20.2. vykdo mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų dirbančių su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais, ugdomąją priežiūrą;
  - 20.3. koordinuoja vaiko gerovės komisijos darbą.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Darbo patirtis, profesinė kompetencija ir lopšelio-darželio darbuotojų bendradarbiavimas sudaro prielaidas tinkamai teikti vaikams ir tėvams pedagoginę, socialinę, psichologinę, informacinę pagalbą.
22. Grupių mokytojai supažindina vaikų tėvus (globėjus, rūpintojus) su svarbiausiomis Aprašo nuostatomis.
23. Aprašo keitimai ir papildymai tvirtinami direktoriaus įsakymu.
24. Aprašas skelbiamas lopšelio-darželio svetainėje ir el. dienyne.
-